

ג ל י ר נ ר ת ל ע י ר נ . ב מ ר ש ת ה ש ב ר ע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ

חנה עשירית

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה.

בחוקותי (תשי"א)

פרק כ"ו י"ד - מ"ו דברי התוכחה

(הערה: לשאלת מבנה הפרק עיין גליון בחוקותי תש"ז טאלה א.)

א. טאלה כללית: דברי התוכחה האלה השפיעו בהרבה על לסון הנביאים ועל אומי
התוכחותיהם. הבא ראיות להשפעה חזקה זו של פרק על הנביא יחזקאל על פרקים
ד', ה', ו'.

ב. י"ח ויספתי ליסרה אתכם טבע על חסאתיכם.

רס"י ד"ה טבע על חסאתיכם

ראב"ע " טבע (וע' גם רשב"ם ד"ה טבע)

1. לאיזה פסוק בפרקנו מוסבים דברי רס"י "טבע עבדות האמורות למעלה"
2. מה בין רס"י לראב"ע בפירוש המלה "טבע"?

ה ט ו ה :

רס"י חמות ט' י' ד"ה באדם ובבהמה	ראב"ע	סמ' ט' ו' ד"ה ומת כל מקנה
במדבר יא' ה' חנה	"	במד' יא' ה' חננס
" יד' כב' " זה עשר פעמים	"	" יד' כב' " זה עשר
" ויקרא כ"ו ח' חמשה מאה	"	ויקרא כ"ו ז' " ואין מחריד הקל
" ומאה מכם רבבה	"	מן "והתלימה כי מתי מעט מכם"
		עד "ויא' כי בעבור התחברות..."

ועיין עוד דוגמאות גליון כי תשא תש"ד טאלה א'

3. מה ההבדל בסיסה הפרשנית בין רס"י לראב"ע על פי כל הדוגמאות הנ"ל?
4. מה יס לומר לזכותה של כל אחת משתי הקיטות הנ"ל?

ג. ל"ח ואבדתם בגויים:

ספרא: "ואבדתם בגויים" ר' עקיבא אומר: אלה עשרת השבטים שגלו למדי אחרים.
אומרים אין "אבדן" אלא גולה.

רס"י: ד"ה ואבדתם בגויים.

1. מה קשה להם בפסוקנו?

2. מה ההבדל בעקרוני בין שני פירושי הספרא?

3. למה לא קבל רס"י דעת אף אחד מהן והלך לו בדרך שלישיית?

4. הבא ראיה מלסון פסוק התנ"ך לדעת ה"י אומרים" שאין אבדן אלא "גולה".

ד. מ' והתודו את עונם...

מ' אף אני אלך אתם בקרי והבאתי אותם בארץ אויביהם.

לצורך שני פסוקים אלה מקשה אברבנאל: עם היותו מהראוי טבעבור סיהיה
ישראל "מודה ועוזב ירוחם" (מסלי כ"ח י"ג) הנה אמר על הודוי ההוא
"אף אני אלך עמכם בקרי והבאתי אותם בארץ אויביהם והכביד עונם ורעתם
אחרי הודוי יותר ממה שהיה לפני הודוי. ולמה לא יקל עולם לאחר התודות?

ענה לקושייתו בעזרת הרמב"ן מ'א ד"ה או אז יכנע החל מן "והנה אחר
והתודו את עונם היה ראוי..." עד "סיכנע לבכם הערל".

וע', ירמיהו ג' ה'; ג' י'.

ה. מ'א והבאתי אותם בארץ אויביהם.

רס"י ד"ה והבאתי אותם (וע' יחזקאל כ' לב-לג)

לדברי רס"י אלה מקשה הרא"ם: ולא ידעתי למה לא יפרש הרב כמסמעו, סיביאם
בארץ אויביהם כמו (דב' כ"ח ל"ו) "יולך ה' אותך ואת מלכך אשר תקים עליך
אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך?"

ומתוך הגור אריה קושייתו: דלא הוי לו למכתב לסון הבאה, כי המביא מטפל
עם פותו טמביא, וכיון שהגלות הוא עזיבה, לא הוי ליה למכתב לסון הבאה,
דמסמע טחא מטפל ומתעסק עמהם.

1. במה נוטה רס"י ממסמעות הכתוב.

2. מה הניעו לנשות ממסמעות הכתוב לדעת הגור-אריה?

3. התוכל לתרץ קושיית הרא"ם תירוץ נוסף על תירוץ הגור אריה, אף הוא
מלסון הכתוב?

תשובות נא לסלוח לנחמה ליבוביץ, קרית מטה ירושלים

השאלות המסומנות א קטות והמסומנות xx קטות ביותר. יענה יל אחד לפי דרגתו.